

UCHWAŁA NR XX/143/17
RADY GMINY LIPCE REYMONTOWSKIE
z dnia 29 marca 2017 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Lipce Reymontowskie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446, poz.1579 i poz.1948) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575, poz.1583 i poz.1860) Rada Gminy Lipce Reymontowskie uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Lipce Reymontowskie na lata 2017-2019 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipce Reymontowskie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Lipcach Reymontowskich.

Przewodnicząca Rady Gminy

mgr Danuta Łaska

Załącznik do Uchwały Nr XX/143/17
Rady Gminy Lipce Reymontowskie
z dnia 29 marca 2017 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

DLA GMINY LIPCE REYMONTOWSKIE

NA LATA 2017-2019

Lipce Reymontowskie, 2017.03.06

I. Wprowadzenie

Rodzina to naturalne środowisko wychowawcze dziecka, które wpływa na jego osobowość przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swoich członków, a przede wszystkim dzieci źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Szczegółowej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo.

Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny i pojęcia na jej rzecz określonych działań. Wszelkiego rodzaju uzależnienia, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu przez rodziców funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Często towarzyszy im problem niedostatków finansowych, czy wręcz ubóstwa, a także długotrwałe bezrobocie.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają więc monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną a także konstruktywnego podejmowania działań na rzecz rodziny, w oparciu o sprecyzowany i realny do zrealizowania plan działania.

Praca przedstawicieli służb społecznych z rodziną powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska oraz z aktywnością własną rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 jest stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin borykających się z trudnościami funkcjonalnymi, w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w pokonywaniu różnorodnych ograniczeń i trudności.

II. Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Lipce Reymontowskie

Gmina Lipce Reymontowskie jest gminą wiejską. Położona jest w centralnej Polsce, w województwie łódzkim, w zachodniej części powiatu skierniewickiego. Jej powierzchnia wynosi: 42,9 km², co stanowi 5,7% ogólnej powierzchni powiatu skierniewickiego.

Na terenie gminy znajduje się 9 miejscowości, które mają status sołectw. Są to: Lipce Reymontowskie, Drzewce, Mszadla, Wola Drzewiecka, Chlebów, Siciska, Wólka Krosnowska, Retniowiec i Wólka Podlesie.

Szacuje się, że na jej terenie położonych jest około 746 gospodarstw rolnych.

Sąsiednimi jednostkami administracyjnymi dla gminy Lipce Reymontowskie są gminy: Maków, Godzianów, Słupia, Rogów, Dmosin, Łyszkowice.

Ośrodkiem administracji samorządowej są Lipce Reymontowskie, spełniające funkcji centrum życia społeczno - gospodarczego. Gmina Lipce Reymontowskie znajduje się w sferze oddziaływań miast: Skierniewice, Łowicz, Żyrardów, Rawa Mazowiecka, Brzeziny oraz Aglomeracji Łódzkiej i Warszawskiej.

Na terenie gminy według stanu na dzień 31.12.2016 roku (wg danych GUS) zameldowanych było 3290 osób (1686 kobiet i 1604 mężczyzn).

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Skierniewicach na dzień 31.12.2016 roku z terenu gminy Lipce Reymontowskie zarejestrowanych było 52 osoby bezrobotne. Stanowili oni 3,7% osób w wieku produkcyjnym.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych były 24 kobiety i 28 mężczyzn. Prawo do zasiłku posiadały 4 osoby, 24 osoby to bezrobotni długotrwale pozostające w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy wiemy również, iż bezrobotnych w wieku 18 – 44 lata z terenu naszej gminy zarejestrowanych było 37 osób.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. W 2016 roku wśród 55 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczy 21 rodzin.

Inne to:

- alkoholizm członka rodziny,
- niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba,
- ubóstwo,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, szczególnie w rodzinach niepełnych.

Z danych GOPS w Lipcach Reymontowskich wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku ze wsparcia skorzystało:

- 18 rodzin z zasiłków celowych na dożywianie – na podstawie ustawy o ustanowieniu program wieloletniego: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania,
- 22 rodziny dla 45 dzieci z pomocy w formie dożywiania w szkole (gorący posiłek) - na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 240 dzieci z zasiłku rodzinnego – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 12 rodzin na 31 dzieci ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 1. Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w 2016 roku były:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	8	15
bezdomność	0	0
bezrobocie	21	57
niepełnosprawność	20	28
długotrwała lub ciężka choroba	9	21
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	5	20
przemoc w rodzinie	2	12
Alkoholizm	19	50
Zdarzenie losowe	3	8

Z danych uzyskanych z Oświaty wiemy, iż Urząd Gminy w Lipcach Reymontowskich wypłacał w 2016 roku pomoc materialną na podstawie ustawy o systemie oświaty dla 43 uczniów.

Z Oświaty również uzyskaliśmy dane na temat liczby przedszkolaków i uczniów w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Lipce Reymontowskie.

Liczby te przedstawiają się następująco:

- dzieci objęte edukacją przedszkolną uczęszczające do przedszkola (oddziału przedszkolnego) i innych form wychowania przedszkolnego – 137 dzieci,
- szkoły podstawowe – 223 uczniów,
- publiczne gimnazjum – 98 uczniów.

Tabela 2. Liczba dzieci korzystających z posiłku w szkołach i przedszkolach z terenu Gminy Lipce Reymontowskie – stan na 31.12.2016 roku

Lp.	Szkoła, przedszkole	Ilość uczniów i przedszkolaków ogółem	Ilość uczniów korzystających z posiłku ogółem	W tym w ramach programu: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania
1.	Szkoła Podstawowa w Lipcach Reymontowskich	151	37	5
2.	Szkoła Podstawowa w Drzewcach	36	14	6
3.	Szkoła Podstawowa w Mszadli	36	36	7
4.	Publiczne Gimnazjum w Lipcach Reymontowskich	98	7	5
5.	Przedszkole w Lipcach Reymontowskich	75	75	8
6.	Przedszkole w Drzewcach	24	24	2
7.	Przedszkole w Mszadli	38	38	3
8.	Szkoła Podstawowa w Zagórze	40	40	2
9.	Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Skierniewicach	120	60	3

Z informacji przekazanych przez Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Skierniewicach wynika, że troje dzieci z terenu gminy Lipce Reymontowskie jest umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i troje dzieci w Domu Dziecka w Stobowie.

III. Organizacja wsparcia rodziny

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Ustawa dokonuje również podziału kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka – wsparcie rodziny	-Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna - Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej -Adopcja	
- asystent rodziny, -placówki wsparcia dziennego, -rodziny wspierające, - inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	-rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, -placówki opiekuńczo-wychowawcze, -usamodzielnienie, -organizator rodzinnej pieczy zastępczej (Koordynator), -rodziny pomocowe	-ośrodek adopcyjny, -regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna -interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Stosując ustawę, należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

- 1) Wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowanie dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formatach pieczy zastępczej, jeśli to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) Powrotu do rodziny;
- 3) Utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) Stabilnego środowiska wychowawczego;
- 5) Kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;

- 6) Pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- 7) Ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- 8) Informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- 9) Ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- 10) Poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- 11) Dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) Pomocy w integracji rodziny;
- 6) Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) Dążeniu do reintegracji rodziny;

Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie:

- 1) Pracy z rodziną;
- 2) Pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- 1) Instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
- 2) Placówek wsparcia dziennego;
- 3) Rodzin wspierających.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) Konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) Terapii i mediacji;
- 3) Usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;

- 4) Pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) Organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobiegania izolacji, zwanej dalej grupami wsparcia lub grupami samopomocowymi.

Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

IV. Analiza SWOT dla gminy Lipce Reymontowskie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym; - działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin; - doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny; - dobre rozeznanie środowiska lokalnego między innymi przez pracowników pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, organizacji pozarządowych - Caritas; - szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych; - tradycje na terenie wiejskim; - wzajemne wsparcie i pomoc członków rodziny - opieka ze strony państwa poprzez wypłatę 500⁺	- niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin; - słabo rozwinięta idea samo pomocniczości; - wysoki poziom bezrobocia; - wysokie koszty utrzymania rodziny; - brak żłobka na terenie gminy; - brak mieszkań chronionych i socjalnych; - wzrost liczby zadań zleconych samorządom gminnym; - brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych; - brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie gminy; - utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. prawnik, psycholog); - słaba infrastruktura gospodarcza skutkująca brakiem miejsc pracy
SZANSE	ZAGROŻENIA
- zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych; - współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych; - powołanie asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych); - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę; - zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania	- wzrost kosztów utrzymania rodzin; - rozszerzanie zjawisk patologicznych (przemoc, alkoholizm, agresja, wykluczenie); - zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców; - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko dziedziczenia biedy;

V. Cel główny i cele szczegółowe

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Wspieranie rodzin ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznego pożądanego modelu rodziny.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

I. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka			
Zadania	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy/partnerzy
1. Przyznawanie pomocy materialnej z systemów: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i pomocy finansowej dla osób uprawnionych do alimentów, dodatków mieszkaniowych, pomocy materialnej dla uczniów	2017 – 2019 - w sposób ciągły	- liczba świadczeń i formy udzielonej pomocy; - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą w stosunku do roku poprzedniego	GOPS, Urząd Gminy
2. Objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci, w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	2017-2019 - w sposób ciągły	- liczba dzieci korzystających z posiłku w stosunku do złożonych wniosków; - liczba przyznanych zasiłków celowych na zakup żywności w stosunku do złożonych wniosków	GOPS, szkoły
II. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących			
Zadania		Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w	- niezwłocznie w sytuacji wydania przez sąd stosownego	- liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w stosunku do potrzeb	GOPS

wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych opieki asystenta rodziny	orzeczenia -obligatoryjnie od 01.01.2017r.		
2.Umożliwienie asystentom rodziny podnoszenia kwalifikacji	2017-2019	- liczba szkoleń	GOPS, podmiot prowadzący szkolenie
3.Ustanowienie rodzin wspierających	2017-2019 w zależności od potrzeb	- liczba rodzin objętych pomocą rodzin wspierających w stosunku do potrzeb	GOPS
4.Zapewnienie dostępności konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	2017-2019 - w sposób ciągły	- liczba rodzin korzystających z porad w danym roku	GOPS, PCPR, Punkt konsultacyjno-wspierający
5.Monitorowanie środowisk zagrożonych zjawiskiem przemocy i uzależnień, motywowanie rodziców do podjęcia terapii i do prawidłowego wywiązywania się z obowiązków opiekuńczo-wychowawczych	2017-2019 - w sposób ciągły	-liczba rodzin, w których nastąpiła skuteczna zmiana postaw rodziców w zakresie dążenia do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych	GOPS, Policja, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, NZOZ, szkoły, punkt konsultacyjno-wspierający
6.Organizacja czasu wolnego dla dzieci z terenu gminy	2017-2019 (szczególnie w okresie ferii zimowych i letnich wakacji)	- liczba i rodzaj organizowanych form zajęć pozalekcyjnych - liczba dzieci biorących udział w zorganizowanych formach wypoczynku w stosunku do roku poprzedniego	Szkoły, GOKSiR, Kościół, organizacje pozarządowe (Caritas)

7.Zorganizowanie festynu, imprez plenerowych, konkursów dla dzieci	Przedsięwzięcia w każdym roku od marca do listopada	-liczba zorganizowanych przedsięwzięć w stosunku do zaplanowanych - liczba osób, które wzięły udział w imprezie, festynie w stosunku do liczby mieszkańców gminy	GOPS, Urząd Gminy, GOKSiR, szkoły, Kościół, organizacje pozarządowe (Caritas)
8.Przystąpienie do kampanii społecznej „Postaw na rodzinę”	2017-2019 w każdym roku w miesiącach marzec - listopad	- liczba osób które otrzymały materiały edukacyjne w danym roku – w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców gminy	GOPS, Gmina Lipce Reymontowskie, szkoły

VI. Oczekiwane rezultaty

1. Poprawna funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi
2. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
3. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
4. Wzmocnienie funkcji/roli rodziny

VII. Monitoring i ewaluacja

Wójt Gminy Lipce Reymontowskie na bieżąco będzie sprawował nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

Ewaluacja programu odbywać się będzie na podstawie analizy danych ze szkół, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjno-Wspierającego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Caritas i innych podmiotów (ocena realizacji programów, wytwory prac dzieci, ankiety, wywiady).

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w cyklach kwartalnych, półrocznych – w zależności od charakteru realizowanych przedsięwzięć oraz bezpośrednio w trakcie przygotowywania i realizacji przedsięwzięć programowych, na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań, aktualizacji wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż raz na pół roku, sprawozdań rzeczowo – finansowych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i od 1 lipca do 31 grudnia.

Sprawozdanie roczne z realizacji programu za poprzedni rok, przekładane będzie w terminie do dnia 31 marca każdego roku Radzie Gminy Lipce Reymontowskie.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipcach Reymontowskich.

VIII. Budżet

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Lipce Reymontowskie oraz dotacji pozyskanych z budżetu państwa.

Rozdział 85206 – pozostała działalność (w tym wspieranie rodziny) na rok 2017 – 73.100 zł.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Lipce Reymontowskie na lata 2017-2019 jest spójny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipce Reymontowskie na lata 2014 – 2020.

Opracowała:

Renata Badełek

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

mgr Danuta Łaska